

»BREZI PLESA

BI BILAU ŽE

TEŽKO«

STR. 4

DRUŠTVO

»OLDTEIMER

ABRAHAM«

STR. 6

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Monošter, 15. junija 2006 ☼ Leto XVI, št. 24

Za oživitvev čezmejnega gospodarskega sodelovanja

VEČ POSLUHA ZA PORABJE

Pogovorov na temo, kako vzpodbuditi ali zastaviti čezmejno gospodarsko sodelovanje med severovzhodno Slovenijo, zlasti Pomurjem in delom Železne županije, kjer živijo Slovenci – Porabjem, je bilo doslej kar nekaj, vendar se je skoraj vse končalo pri željah in načrtih. Pomembno je dvoje: poslovni interes potencialnih nosilcev sodelovanja in pomoč Slovenije gospodarsko manj razvitim krajem, kjer živijo Slovenci. Gospodarsko pomoč je dolžna zamejstvu nuditi Slovenija tudi na osnovi resolucije, ki jo je sprejel državni zbor v devetdesetih letih prejšnjega stoletja. Toda: z resolucijami je pogosto predolga pot do cilja. Bolj aktivna je Madžarska, ki zagotavlja kar veliko finančne pomoči svojim manjšinam v sosednjih državah, zlasti v Romuniji. Pomoči, vsaj v večji vsoti denarja, niso deležni prekmurški Madžari, ki imajo na voljo kredite za razvoj podjetništva s slovenske strani.

Da bi bilo poslej drugače, želijo v Uradu za Slovence v zamejstvu in po svetu, ki ga vodi državni sekretar Zorko Pelikan. Zato pobuda za pogovor na Medobčinski gospodarski zbornici v Murski Soboti, ki so se ga s slovenske strani poleg Zorka Pelikana udeležili svetovalec za gospodarsko sodelovanje z Madžarsko Franc

Na obali reke Rabe v Monoštru se gradi termalna riviera, ki naj bi začela obratovati že jeseni

Pucko, iz Urada za Slovence v zamejstvu Jure Žmauc in Tadej Bojnec, iz Monoštra sta na pogovor prišla predsednik Zveze Slovencev Jože Hirnšek in generalni konzul Marko Sotlar. Državni sekretar Zorko Pelikan je ponudil v presojo dobre izkušnje z zahodne meje, kjer so v gospodarsko sodelovanje vključeni Slovenci, ki živijo v Italiji, in italijanska manjšina v Sloveniji. V Trstu uspešno deluje Evroservis, ki pripravlja projekte, s katerimi kandidirajo za denar iz evropskih strukturnih skladov oziroma iz Evropske unije. Pri uspešnih projektih – velja tudi za pomursko-porabsko sodelovanje – so

pripravljene sodelovati tudi banke.

S porabske strani je odprtih več možnosti, ta čas je najbolj aktualna izgradnja Termalne riviere v Monoštru. To je največja naložba v zadnjem desetletju, s katero se tudi ta obmejni del Železne županije vključuje v turistično ponudbo, ki je na južnem Gradiščanskem v Avstriji in v Prekmurju – s Termami 3000. Termalna riviera bo sprejela prve goste že konec leta, ministrski predsednik Ferenc Gyurcsány je položil temeljni kamen za zidavo hotela, namenjenega tudi kongresnemu turizmu, in načrtujejo ureditev igrišča za golf. Zelo dobro bi bilo, če bi v

turističnem razvoju – pobuda je pretežno pri mestni občini – našel poslovni interes tudi slovenski turizem. Uspešen razvoj turizma bo imel razvojni vpliv v Porabju, vključno z ekološkim turizmom in turizmom na podeželju – kmečkim turizmom.

Poslovne partnerje za obrate v Monoštru išče tudi General Motors. Nekaj zanimanja bi lahko pokazala pomurska kovinsko predelovalna industrija. Pomenljiva je informacija, da namerava Avstrija na avtocestno omrežje do konca leta 2008 navezati mejno točko Heiligenkreutz, zato je aktualno vprašanje, kako s sodobnejšo cesto povezati Monošter

in Mursko Soboto. In kazalo bi se dogovoriti za odprtje nekaterih novih mejnih točk, ki bodo prišle do izraza, ko bosta državi v schengenskem območju. V sodelovanje se Pomurje lahko vključi z nekaterimi visokošolskimi programi: kmetijskim v Rakičanu in gostinsko-turističnim v Radencih.

Prvi pogovor ni imel ambicije najti vseh možnosti sodelovanja, zato je važen dogovor, da evidentirajo partnerje z obeh strani in vzpodbudijo neposredne pogovore o navezavi poslovnih stikov. Zorko Pelikan je poudaril, da bo Urad sodeloval pri iskanju možnosti sodelovanja v duhu novega zakona, ki ureja odnose s Slovenci zunaj Slovenije, in dal pobudo, da vprašanju namenijo pozornost tudi na uradnih srečanjih slovenskih in madžarskih politikov. Razvojnega vprašanja so v Sporazumu o zagotavljanju enakih pravic Porabskim Slovencem in prekmurskim Madžarom, zato bodo na naslednji seji mešane komisije namenili več pozornosti tudi tej tematiki. Enako tudi v obmejnem regionalnem svetu – v komisiji za gospodarsko sodelovanje. Širši pogovor, poslovna konferenca o slovensko – madžarskih gospodarskih stikih, je napovedan za konec junija v Lendavi.

Ernest Ružič

Kratek pogovor z državnim sekretarjem Zorkom Pelikanom

POČASI PADAJO PREDSDODKI TUDI NA AVSTRIJSKEM ŠTAJERSKEM

V prejšnji številki smo objavili novico, da sta se v Gradcu in Potrni pri avstrijski Radgoni s predsednikom in podpredsednico Kulturnega društva štajerskih Slovencev Člen 7 Brankom Lenartom in Suzane Weitlaner pogovarjala državni sekretar za Slovence v zamejstvu in po svetu Zorko Pelikan in sodelavec Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu Rudi Merljak. Tokrat nekaj več o obisku skozi kratek pogovor z državnim sekretarjem. Največ pozornosti so na pogovorih namenili dopolnilnemu pouku slovenskega jezika v osnovnih šolah kot neke vrste nadomestni obliki narodnostnega pouka na avstrijskem Štajerskem. V tem šolskem letu obiskuje dopolnilni pouk slovenskega jezika okoli 200 učencev, na osnovni šoli v Arnfeldu/Arnežu blizu 100 – po zaslugi prizadavnega učitelja Ernsta Körblerja, ki je izkušnje predstavil tudi na pogovoru v Potrni, enako kot srednješolska profesorica Norma Bale, ki je deset let poučevala na osnovnih in srednjih šolah v avstrijski Radgoni in okolici. »Mislim, da se morajo predvsem mladi učiti slovenski

jezik, ki je s članstvom Slovenije postal eden od uradnih jezikov v Evropski

Državni sekretar Zorko Pelikan, direktor Urada za Slovence v zamejstvu in po svetu

uniji. Postopoma izginjajo tudi stari predsodki, ki so bili dolgo ovira, da starši otrok niso učili slovenščine. Zdaj je lepa priložnost, da se v tem prostoru razširi učenje slovenskega jezika in pozneje morda učenje v slovenskem jeziku,« ocenjuje razmere Zorko Pelikan.

Na vprašanje o položaju štajerskih Slovencev odgovarja: »Na Uradu za Slovence v zamejstvu in po svetu ves čas spremljamo položaj štajerskih Slovencev, in reči moram, da so se razmere v zadnjih letih precej izboljšale. Imajo člana v

sosvetu za slovensko narodnostno skupnost pri zveznem kanclerju, kar je veliko priznanje za slovensko skupnost na Štajerskem. Mislim, da smo na dobri poti, da se razmere še izboljšajo, vendar je potrebno biti vztrajen, zahtevati glasno povedati in iskati možnosti, kje in kako jih uveljaviti.«

Slovenijo bo v kratkem obiskal lani izvoljeni deželni glavar avstrijske Štajerske Franz Voves. »Pobude, ki smo jih slišali v Potrni, bomo poizkušali prenesti deželnemu glavarju. Prepričan sem, da so srečanja in pogovori z voditelji regij in dežel, kjer živi slovenska skupnost, zelo pomembni. Gre za redno srečevanje s sosedi, gre sočasno za opozarjanje na prisotnost slovenske skupnosti, ki ima važno vlogo pri krepitvi sodelovanja z obmejnimi regijami v Sloveniji,« je sklenil kratek pogovor državni sekretar Zorko Pelikan, ki je tako obiskal vse zamejske slovenske organizacije v Avstriji, Italiji, na Madžarskem in Hrvaškem, nekatere tudi večkrat.

eR

NAGRADNI NATEČAJ

Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu objavlja nagradni natečaj za diplomska, magistrska in doktorska dela na temi Slovenci v zamejstvu in Slovenci v izseljenstvu.

Namen natečaja je spodbujanje in nagrajevanje raziskovalne dejavnosti dodiplomskih in podiplomskih študentov na področju zamejske in izseljenske tematike in s tem krepitve zavesti o njeni pomembnosti za ohranjanje slovenske identitete v matični domovini in zunaj njenih meja.

Kandidati naj na naslov *Urad Vlade RS za Slovence v zamejstvu in po svetu, Železna cesta 14, 1000 Ljubljana* s pripisom »ZA NAGRADNI NATEČAJ« pošljejo ali dostavijo en vezan izvod svojega dela, potrdilo o uspešno opravljenem

zagovoru diplomskega, magistrskega ali doktorskega dela z razvidnim datumom zagovora, kratko mnenje oziroma priporočilo slovenske organizacije ali društva v zamejstvu in po svetu (ki je ustrezno glede na tematiko dela) za kandidacijo na nagradnem natečaju ter kratek življenjepis z osebnimi podatki in kontaktnim (tudi elektronskim) naslovom.

Strokovna komisija bo dela sprejemala do vključno 18. novembra 2006, rezultati natečaja pa bodo znani predvidoma do konca marca 2007. Svečana podelitev nagrad bo sledila predvidoma spomladi leta 2007.

Dodatne informacije na tel. 00386 1 430 28 11 (vsak delavnik med 9. in 15. uro).

SLOVENSKI IN/ALI MADŽARSKI

Sombotelsko slovensko društvo in madžarsko društvo iz Murske Sobote sta se spadašivala lanijsko leto. Lani so bili uni pri nas, letos pa mi pri njih. Najoprvim so sombotelske pesmarce gorstapile v Murskoj Soboti, da je tam svetilo madžarsko društvo 15. obletnico. 20. maju pa so se člani sombotelskega društva z busom pelali v Mursko Soboto in na Goričko. V Murskoj Soboti smo si zadnji den eške leko poglednili v muzeji razstavo teksti-

Z rojarom Kolomanom Kozicom

lov iz pokrajine Hetés. Polonje pokrajine je v županiji Zala na Madžarskem, polonje pa kauli Lendave v Sloveniji. Lepau vohivane prte, kikle, bluže, vankiše in drugo gvantanje se je najbolje vidlo ženskam. Vzorce (minte) na papir pa so moški tiskali. Paulek Sobote so Martjanci, štera ves je dobila ime od svetoga Martina. V cerkvi na steni je to namalani. V vesi Ivanjševci smo gorpoiskali rojara (čebelarja) Kolomana Kozica. Člani bejdvej

Regiment po cesti gre... ali Megy a gözös...

društev so fejest najger bili na tau, ka je pripovejdo – madžarski in po domanje (prekmurski), tak ga je vsikši razmo. Koloman Kozic se spravlja s včelami od 1987. leta mau. Juniuša ma v svojom čebelnjaki kauli 2 milijona včel. Včele se pasejo v okaulici. V spartolejtke dajo cvetlični med, po tistom pa akacijovoga (toga je največ), lipovoga in gostanjovoga. Pred petimi lejtami je vküpaubro vsefelé, ka so nücali rojari. Tak leko turistom nutpokaže tüdi „rojarovo ižo“ (muzej). Med in svejče iz kerp tö odava. Pa palinko z medom. Šteri smo pa najbolje žedni bili, smo pili čisto vodo, štero je pred ižo napelo iz vretine. Na pikniki v Prosenjakovcaj smo vküper spejvali slovenske in madžarske pesmi.

Marija Kozar

KOZJANSKI REGIJSKI PARK

Kozjanski regijski park deluje že od 1980. leta. Inda se je imenovalo Spominski park Trebče zavolo toga, ka se je tam narodila mati bivšoga predsednika indašnje

centri pranger tō – sramotilni steber, pri šterom so sramotili tiste lidi, šteri so na senji kaj vkradnili, ali se norčovali pa eške vse fele tistoga, ka nej veljalo za lepo vedenje. Koz-

V Kozjen pa leži mlin, šteroga so obnovili, pa iz njega napravili muzej. Mlin se imenuje Kroflov mlin, šteroga v red jemlje Muzejsko društvo Kozje pod vodstvom znanoga slav-

»pri Špenglerju« (bádogos), to zaznamüvle obrt, štero so meli pri hiži. Najbole zanimivo pri toj moškoj obrti pa je tou, ka sta najboukšivi špenglerci postali čerki Mina in ne-

V Kozjem pa majo folklorno skupino Kozje tō, štera pleše že od lejta 1982. Najbole so ponosni na kozjanske, njuve plese, poseben ples je s tremi pari okouli stolecov. Napravili

Kroflov mlin

Sramotilni steber ali pranger v Podsredi

Jugoslavije, trno poznanoga Josipa Broza Tita. Leži čista ob granici s Hrvaškov, ob Kumrovci, gde se je narodo Tito. Stari lidje gvüšno znate, o kom gučim.

Center toga parka je v malom trgi, to neje varaš, to neje vesnica. Rejč trg zaznamüvle, ka so indasvejta tū meli trške pravice, pravice do senja, vsakšo srejdjo, iz toga imenje vesnice - Podsreda. Zavolo toga, stoji v

janski park pa nema samo indašnje kulturne erbije, znani je po naravnoj erbiji tō.

Piljštanj je tō stari trg, eno najbole starih naselij na Kozjanskem, prav tak stoji v naselji pranger, naboje znani pa so Piljšančani po pridelovanji drnul, rdečij plodov rumenoga dreva. Zavolo drnulj Piljštančanom gučijo Drnuljčani tō, o tom sadeži pa majo svojo himno tō.

skoga etnologa pa učitelja na fakulteti dr. Slavka Kremenška. Razstavo o domanjom ižinom menji so postavili na podi, na gümni. Tam se navčimo, što so bili pavri in verti toga posestva. Mlin pa žaga, šteriva gnes den nega več, sta bila inda svejta povezaniva z gradom nad mlinom. Najprle je meo mlin bautaš, 1874 pa je mlin küpo klepar Feltrin. Domanje ižino imenje je postalo

čakinja Marjana. V gospodarskom objekti pouleg hiže leko vidimo kleparsko delavnico, napravljeno po starom. Notri so šker pa vse fele plejnate posode, štero so delali špindlari in jo odavali po senjaj.

Zadja lastnica v hiži je mrla 1996 lejta, stara 93 lejt. Po njenoj smrti so napravili iz hiže muzej, vön vidi tak kak bi ženska eške gnes živejla v hiži.

so praznično kozjansko nošo. Liki plešejo pa plese ostaloga dela Slovenije tō.

Kozjansko je en sam lejpi muzej naravne in kulturne erbije in gda te se odločili, ka te šli ta, te mejli en den premalo. Za Kozjansko si vzemite najmenje dva dni, tam točijo dobro vino tō.

Jelka Pšajd

Foto: Kozjanski regijski park

PISMO IZ SOBOTE

V lejpi časaj živimo. V trno lejpi časaj živimo. V najbole lejpi časaj živimo. Ge sam gvüšen v tou. Pa vam vöovadim, zakoj. Tak te vi tō gvüšni v tou, ka živimo v najlepši pa najboukši časaj. Demo lepou po redej! V gnes že mrtvom socializmi so nas prejdni včili, kak trbej delati, pa li samo delati, ka de nam vsem boukše šlou. Delati trbej iz lübezni do dela. Pa pri tom deli nej trbej gledati, kelko steri prislüži. Nej, na kaj takšoga, kak so pejnezi, sploj nej trbej gledati! Najbole trbej pri svojom deli broditi, kak de nam vsem vküper boukše šlau. Če nej gnesden pa

našim mlajšom tam nin, gde vsikši den sije sunce pravice pa poštenja. Depa nejsmo se včakali toga sunca pa so se ga nej včakali naši mlajši pa od nji mlajši ga tō nigdar nedo vidli. Na, edno sunce je vseeno posijalo. Tou je bilou sunce bogatije, ka je razlijalo svojo sveklino na tiste najbole prejdne, steri so nam malali tisto dalešnje sunce. Uni so svojoga nej namalali, uni so si ga naprajli za istino! Mi pa smo tadale delali v vüpanji, ka kejp grata živi pa istinski. Na, na konci smo gor prišli, kakšo zamanjsko delo je tou bilou.

Po tistom, gda smo več nej vörvali v kejp, smo se začnili včiti demokracije. Tak smo socializem vömenili za kapitalizem. Depa v tej novu časaj tō trbej delati. Vej pa brezi dela nega jela, pravi že trno staro včenje. Zdaj se moram na toum mesti znouva dola staviti pa broditi od toga dela tadale. Zato, ka tak vövidi, ka vse menje delamo za sebe, pa vsebole se z delom vmarmamo za druge. Ranč tak je kak indasvejta za socializma. Vse več delamo, vse menje mamo, pa vsebole sunce bogatije sije na tiste druge, ka ravnajo té naš

žitek. Zdaj prej vküper gor zdigavlemo nouvo Evropo, v steroj de se ... Čakajte, pa nejsmo tou že nin čüli? Nej tou mogouče nikši takši guč, ka ednim mala kejp, drugi pa živijo ranč takši kejp najbole za istino? Boug moj, vej pa tou znamenüje, ka je naše delo znauva zamanjsko! Na, nej zamanjsko za tiste, ka si s tejm našim delom punijo žepke! Tak, vidite, se kroug vrti tadale.

Moja tašča Regina, trno čedna ženska, si od toga brodi vcejlak po svoje. Eto je skur strpetala zavolo gučov od dela.

- Nega zamanjskoga dela,

je raščala kak kakši sodački general. *Delo je tisto, ka človeka dela ovakšnoga od živali! Delo je tisto, ka ga gor drži! Z delom človek gračüvle iz dneva v den boukši! Delo vökleše človeka v vse boukšoga človeka! Delo davle človeki pravico do žitka.*

Poslüšo sam jo. Vse bole pa sam jo poslüšo, vsebole se mi je vidlo, ka se njoj pod nousom delajo takše male badjüsi, pa sam skur rokou gore zdigno pred sebe pa salutejrivo:

- *Jawohl, mein General!*

Miki

OD SLOVENIJE...

Slovenija predseduje Mreži za človekovo varnost

Slovenija je 2. junija prevzela predsedovanje Mreži za človekovo varnost. Skupino držav, ki si prizadeva za reševanje aktualnih mednarodnih vprašanj, ki neposredno ogrožajo človekovo varnost, bo vodila leto dni, predsedovanje pa je prevzela od Tajске. Zunanji minister Dimitrij Rupel, ki se je v Bangkoku udeležil osmega ministrskega srečanja te mreže, je med prednostnimi nalogami Slovenije pri vodenju mreže izpostavil vlogo mreže v novoustanovljenem Svetu ZN za človekove pravice, spodbujanje medkulturnega dialoga, boj proti nasilju nad otroki in zaščito otrok v oboroženih spopadih.

Gutman na čelu generalštaba slovenske vojske

Slovenska vlada je na seji generalpodpolkovnika Albina Gutmana imenovala za novega načelnika generalštaba Slovenske vojske, ki je tako postal peti načelnik. Pred imenovanjem Gutmana, ki je bil med letoma 1993 in 1998 že prvi človek vojske, je vlada razrešila dose danjšega načelnika generalmajorja Ladislava Lipiča, ki je to funkcijo opravljal od 1. marca leta 2001 in je zaprosil za razrešitev iz osebnih razlogov, saj se je odločil letos zaključiti kariero načelnika generalštaba SV.

15. obletnica slovenske osamosvojitve

Letošnjo 15. obletnico osamosvojitve Slovenije bo obeležilo skupno več kot 160 različnih dogodkov po vsej Sloveniji. Osrednja državna slovesnost bo 24. junija v Ljubljani, pred njo pa bo slavnostna seja državnega zbora. Obeležitve so se začele z odprtjem razstave Vojna za Slovenijo 1991 v Lendavi 28. aprila in slovesnostjo ob obletnici pekrskih dogodkov 20. maja, sklenile pa se bodo 26. oktobra v Kopru z obeležitvijo obletnice odhoda zadnjih vojakov JLA iz Slovenije.

»BREZI PLESA BI BILAU ŽE TEŽKO«

Predsedstvo Slovenske zveze je letos dva mladiša Slovenca v Porabji odebralo za odlikovanje »Za Porabje«. Tau priznanje je Slovenska zveza ustvarila že 1994. leta, stero je vsevküper že 26 aktivistov leko prej vzelo za tau, ka več lejt pomaga s svojim delom gora držati slovenstvo na Vogrskom. Na 15. Porabskom dnevi je priznanje »Za Porabje« leko prej vzeo od predsednika Zveze Jožeta Hirnoka vodja folklorne skupine Zveze Slovencev na Gorejnjom Seniki, Andraž Sukič. S tejm vred se je leko čulo od avtorice toga članka, kak sekretarke Zveze, ka je včiniyo za Slovence v svoji 37 lejtaj mladi Gorejnjiseničar, steri se preveč veže pa trno rad ma svojo rojstno ves.

»Andraž Sukič je že v svoji mlašeči lejtaj začno plesati gorejnjeseničke plese v šauli, gde ga je prve stopaje navčila lerenca Margita Mayer. Gda je vözopodo šaulo, je z drüгими mladimi vred vküper stano pa ustvauro mlado folklorno skupino v svoji rojstni vesi. Skupina je lanjsko leto svetila 20. jubilej svojga dela. Andraž je skaus gvüšen plesalec, na njega furt leko računajo tak mentorji kak plesalci pa delavci Zveze. Neprestanoma pomaga spravlati nauve plesalce. Andraž ranč tašno veliko brigo ma od začetka mau za muzikante zatau, naj domanji plesalci na živo muziko leko plešejo.

Od leta 2000 je pa prejkvzeo skupino od Lujzeka Hanžeka, steroga so ranč oni prosili za vodjo 85. leta. Dosta se tröjdi na tejm tü, naj tisti plesalci tü nazaj pridejo, steri so z njim

vred začnili ali gdasvejta že plesali. Dobro vidi pa pozna, ka je kulturno skupino dostaležje gora držati, kak pa ustvauriti, vej pa na tejm dela že prejk dvajsti lejt. Z

Andraži Sukiči je priznanje »Za Porabje« prejkdaupredsednik ZS Jože Hirnök

Andražom delati je posebno veselge, je prijazen, drži svojo rejč pa vsakšoma dá poštenjé. Slovenska zveza pa sama ves tü leko računata na njega pa cejlo folkloro, če trbej, so furt kreda pomagati. Seničko plesno kulturo nosi na srcej. Briga se zatau, naj mlada generacija tü prejk vzeme, tadele pela, gora drži slovenske

S tejm smo dobili dobro mlašečo folklorno skupino. Ka je Andraž skrbeči Slovenec, ka slovenstvo nosi na srcej, je erbo od starišov. Držina Sukič na Gorejnjom Seniki je rejdkka

pelda zatau, ka vsi trgé sinovi plešejo s svojimi živlensjskimi pari vred pa njivi mlajši tü. Želimo si v Porabji dosta tašni držin pa mladi Slovencev, kak je Andraž Sukič.

• Si rejsan erbo od starišov tau radost do plesanja?

»Ja, tau sam erbo od materé, una je tö rada plesala, odla na veselice, gda je mlada

• Se ti spaumniš, ka ti je dalo volo za plesanje že v mlašeči lejtaj? Peldo ste nejmeli pred seov? Ka te je zgrabilo za plesanje stari indašnji plesov?

»Gda sam odo v vrtec, že sam té biu petkrat drüžban pa sam se valček pa polko že té navčo. Gda sam odo v štrti klas, té je začnila lerenca Margita Mayer vküper spravlati malo folklorno skupino. No, na drügo leto smo že leko šli v folklorni tabor v Predvor, gde smo se keden dni včili plesati slovenske plese. Najbola sam pa daubo volo od same lerenca Margite Mayer, stero do gnes poštvamo folkloristi, ka nam je una pokazala pravo paut do plesov.«

• En par lejt je od tistogamau odišlo, gnes že tvoj sin odi v štrti klas pa veselo pleše na tvojo idejo ustvaurjeni mlašeči folklori. Odi v glasbeno šaulo, celau lepau vej igrati že na harmoniki. Ka čakaš od njega?

»Ja, ge veliko vüpanje mam, samo ne vejim, če bau kaj s toga. Vidim, ka maloga Benjamina celau briga, celau rad igra s fudami pa na sintesajzeri. Ka plešejo na šauli, tisto un doma že ta zaigra. Un dobre vüje ma, dober poslüh, ka je erbo bole od svoje materé. Spejva tü rad pa me dé tö. Ge vüпам, ka de gnauk un leko sprvajo seničke plesalce.«

• Ka zmananöjajo zaté slovenski plesi, posebej pa porabski?

„Vse! Če leko deš na oder, si zdrav, dobre volé! Če maš živo muzi-

ko, dobre plesalce pa še svoje mlajše na odri! Lepau je! Brezi plesa bi že težko bilau!”

Klara Fodor

Andraž med seničkimi folkloristi, gda je skupina svetila 20. obletnico

pesmi pa plese. On se je obrno na Slovensko zvezo predlani, naj mali šaularge tü leko majo svojo folklorno skupino.

bila. Ge sam v tauj generaciji gor zraso, gda so v krčmaj po veselicaške valček pa polko plesali.«

DO BRATISLAVE PA NAZAJ Z DVÖMI BUSI

Predsedstvo Slovenske zveze se je lani tak odlučilo, ka dobijo kulturne skupine za celoletno delo za dar enodnevn izlet (kirándulás), steroga jim organizira pa plača Zveza. Lani so bili na izleti člani skupin iz števa-

do Eisenstadta, vej ga on tam popravi. Dočas si je skupina poglednila varaš, je šofer popravilo autobus. Dapa samo na pau se ma je zošikalo, tak ka je mogo telefonirati domau, naj pošlejo za skupino

Lepau obnovoena stara mestna iža je zdaj muzej

novskega tala, letos pa s seničkoga tala. Članom seničke folklore pa pevskoga zbora so se pridružili eške člani komornoga zbora iz Monoštra. Za cilj svoje pauti so si vooddebrali Bratislavo (Pozsony). Paut ji je vodila prejk po Avstriji, gde so se stavili v Eisenstadti (Kismarton) pa si poglednili dvorec Eszterházy. Dapa dogodivščine (kalandok) so se začnile malo prva.

drugi bus. Ka nej bi dosta časa zgibili, so se zatok steli pomali pelati prauti Bratislavi. Dapa samo steli. Vejpa rampa na parkirnom placi se je nikak nej stejla odprejti. »Gvüşno so nej dobro karto kupili,« so pravli eni. Gda je prišla vodnica (idegenvezető), je tō poglednila, probala, pá nej šlau. »Trbej nauvo karto kupiti, ka so gvüşno premalo plačali,« so veleli drugi.

Brezi harmonike pa ne idemo na paut!

Kuman so se kakšno vōro pelali po Avstriji, so podje, steri so sejdlji v zadnjom tali busa, vpamet vzeli, ka nika rogače pa smrdi. Gda je šofer pogledno, je vido, ka se ma je karburator nika pobonto. Nika, telko de eške vōdržo, ka pridejo

Tak je bilau, nauva karta se je kupila, dapa tau so tō zaman tiskali v automat, nej pa nej se je rampa odprla. Te se je skupina že smilila avstrijskim šoferom pa so prišli pomagat. Oni so tō sprobavali, dapa nej pa nej... Eške gnauk so karto

kupili, zdaj je že več koštala, dapa ta je tō nej odpirala rampo. Na konci je avstrijski šofer po telefoni zvau nekakoga, steri dela pri tej firmi. Prišla je ena ženska, probala s karto, njej se tō nej zošikalo. Te pa vzela ključ pa je rampo s ključom odprla. Pejnez je nej nazaj dala, ka prej nej mejla pri sebi... Tak so nej samo čas zgibili, liki so za parkiranje trikratno cejno plačali. Nej dugo potistim, ka so mejo med Avstrijo pa Slovaško prejkstapili, se je že vido grad, steri se zdiga nad Bratislavo, stera ma kauli 800 gezero lidi. Varaš, steri je skupino počako z mrazom pa dežjom, se razpro-

človek) so si poglednili razstavo gobleinov, stere so 17. stoletji naredli v Angliji. Na nji je zgodba iz grške mitologije »Hero in Leander«. Ogled varaša je malo mautilo, ka se je vodnica trno bojala, ka bi po istini ona nej smeja voditi po Bratislavi. Od tistoga mau, ka so ene vogrske školnike steli zaprejtji v tom varaši, ka so svojim dijakom tomačili, ka vidijo, se vodniki bojijo. Dapa kakoli si gorprosijo, po vekšom tali Europe je tak, ka sme skupine voditi samo tisti, steri ma vižgo pa dovoljenje od tistoga rosaga. Tak je vodnica večkrat prosila skupino, naj se pogučavajo

Vcuji k gradi so zozidali hotel, v sterom spijo parlamentarni poslanci

stira ob Duni, prejk stere vodi več mostov. Najbole zanimivi med njimi je tisti, steroga so v 70. lejtaj planirali pa zidali Madžari. Tak vōgleda, kak če bi viso v lufti, ka samo na enoj strani ma steber. Najlepši tau varaša je staro mestno djedro, gde so iže lepau obnovlene. Skupina si je poglednila dve cerkve, frančiškansko pa tisto, gde so gnauksvejta kronali madžarske krale pa kralice. V nekdanjoj pūšpekovej palači (ranč takšna je kak sombotelska, samo menkša, ka go je planiro isti

slovenski. Na autobusi je tak leko čūla, ka se med sebov največkrat slovenski pogučavajo pa spejavajo. Spejvanja je domau po pauti tō nej sfalilo, vej pa če so nej zandoleli z glasom, te je fudaš Matej naprej vzejo harmoniko. Pa ka bi nej pozabila. Gda je skupina nazaj prišla iz staroga tala varaša, sta go že čakala dva autobusa. Pa vejte, gde sta parkirala? Nej daleč od Prešernove ulice.

M. Sukič

Foto: Attila Gyeček

www.porabje.hu

... DO MADŽARSKE

Nova vlada R Madžarske

Z 9. junijem ima Madžarska novo vlado, na čelu le-te stoji premier Ferenc Gyurcsány. Po združitvi nekaterih ministrstev bo imela vlada 11 ministrov, 12 bo vodja urada predsednika vlade, ki bo imel ministrski rang. Ministri druge Gyurcsányeve vlade so: dr. Kinga Göncz (Ministrstvo za zunanje zadeve), dr. József Petrétei (Ministrstvo za pravosodje), József Gráf (Ministrstvo za kmetijstvo in razvoj podeželja), dr. János Veres (Ministrstvo za finance), dr. István Hiller (Ministrstvo za šolstvo in kulturo), dr. Imre Szekeres (Ministrstvo za obrambo), dr. Mónika Lamperth (Ministrstvo za samouprave in prostorski razvoj), dr. Miklós Persány (Ministrstvo za ekologijo in vodno gospodarstvo), dr. Lajos Molnár (Ministrstvo za zdravstvo), dr. János Kóka (Ministrstvo za gospodarstvo in promet), Péter Kiss (Ministrstvo za socialo in delo). Dvanajsti minister v vladi bo dr. György Szilvássy, ki bo vodil kabinet premiera.

Programi, prireditve

- 10. junija je bilo v Pliberku srečanje pevskih zborov iz Slovenije, Avstrije, Italije in Madžarske z naslovom Pesem ne pozna meja. Na srečanju je sodeloval MePZ Avgust Pavel.
- Od 13. do 15. junija je v Vrtni Murska Sobota potekal tabor predšolskih otrok v Porabju, katerega sta letos organizirala Vrtec Murska Sobota in Državna slovenska samouprava.
- 17. in 18. junija bo v Šentvidu pri Stični tradicionalni pevski tabor, katerega se bo udeležil MePZ Avgust Pavel Zveze Slovencev z Gornjega Senika.
- Od 18. do 21. junija bo potekal tabor »Žabec« v Bakovcih. Na taboru bodo sodelovali tudi učenci iz DOŠ Gornji Senik in OŠ Števanovci.
- 24. in 25. junija bo v Bovcu srečanje folkloristov, na katerem bo sodelovala tudi folklorna skupina Zveze Slovencev z Gornjega Senika.

DRUŠTVO »OLDTEIMER ABRAHAM«

Sto je bijo na porabskom dnevi v Andovci, tisti si je zadvečerek leko pogledno stare traktore, s šterimi se je društvo ljubiteljev starodobne tehnike »Oldteimer Abraham« pripelalo. Tau so taši traktorji, štere več gnesden nej, dapa gnauksvejta so je nūcali na kmetiji. Istino, ka so stari traktorji, dapa tak so lopau vōpofarbani, kak če bi zdaj vō iz fabrike prišli, gde so je delali. Gda so v Andovci stanili, lūstvo je kauli njij stanilo pa so je vejn ešče bola poglednili, kak če bi najnovejši traktorge bili. Od društva pa malo od te stari traktorov sam spıtavo tajnika društva Aleksandra Bencika iz Gornji Petrovec.

• *Gda pa zakaj je nastalo tau društvo?*

»Mi smo sprvoga vsi bili člani soboškoga oldtaimer društva s sedežom v Rakičani. Samo smo nej bili zadovoljni in na pobudo Abraham Dragona, predsednika društva, smo ustanovili svojo društvo s sedežem v Peskovcaj. Tau je bilau leta 2004. Te smo meli pettresti članov, zdaj nas je pa že osemdesetosem članov, pa več kak štirideset stari traktorov mamo.«

• *Mate taše člane tō, šteri nej majo traktora?*

»Tak so tō leko člani, brez traktora, zato ka smo šli v širši krog, nej samo za traktore.«

• *S čim se ukvarja društvo?*

»Na prireditve odimo. Začeli smo organizirati mednarodno srečanje oldtaimerov, kama iz več rosagov pridejo. Večinoma pa smo za tou, ka ohranimo tau staro tehniko, od traktorov do vsefele kmetijske (pavarske) tehnike. Naj naši znanci tūdi vidijo, kak je nikda bilau, nej? Škoda, ka je že dosta te kulture uničeno. Zdaj že vidimo, ka smo dosta taši stvari tazlūčali, namesto ka bi ohranili.«

• *Ka je lejpo v tej m?*

»Ge sam sprvoga tūdi brez vozila bijo. Lani sam za Abrahama daubo od familije traktor. Te, gda ti nika takšoga maš, te že čutiš, ka te nika pri srci vleče, pa že gledaš tau z drugimi očami. Že komaj čakaš, gda leko spet v traktor se-deš pa se malo pelaš. Tau name veseli.«

• *Zdaj ešče leko taše stare traktore kūpi?*

»Zdaj že težko. Pa če dobiš, te je ešče ogromno dela na njim do čas se tau restaurira pa tak vōna-

pravi, kak je gnauksvejta vōgledo. Zato je tau precej draga stvar, ka tau mora biti vse originalno. Leko

Tajnik društva
Aleksander Bencik

tau tak računamo, ka na 4-5 gzero eurov gorpride eden traktor, ka ga kūpiš za petstau euronov.«

• *Kelko lejt je star najstarejši traktor?*

»Najstarejši traktor je devettresti lejtник Deutz, ka ga ma naš predsednik. Pred lejt je tej traktorov dosta bilau, dapa zdaj se že težko dobi. Tej stari traktorge morajo meti več kak 25 lejt starosti, mlajši ne smejo biti, zato ka te so ešče nej oldtaimerge.«

• *Vido sam v Andovci, ka mate enoga John Deera tō.*

»Eden ga ma iz šestdesetsedmoga leta. Tau je eden ameriški traktor.«

• *Tau znate, ka te ameriški traktor, John Deer, je od ednoga madžarskoga človeka daubo ime? On se je piso Deer János. Vōodišo v Ameriko pa ga je on razvijo. Tak je daubo tau ime John Deer.*

»Nej sam znau, dapa zdaj mo že vedo.«

• *K oldteimerom se še dobijo rezervni deli?*

»Dobijo se še k tej traktorom originalni deli v Austriji. Samo je naraučiti trbej, pa so precej dragi.«

• *Kelko kilometrov ste šli s tej mi traktorji najbola daleč?*

»Ka smo šli največ, tau je vejn 40 kilometrov. Zdaj pripravlamo eno vseslovensko paut s traktorji. Od Hodoša do Simonovoga zaliva na maurdji. Tau de vse vkūp več kak tristau kilometrov. Tak planeramo, ka edno pet dni dojpridemo. Na den osemdeset kilometrov ške-mo naprajti, če se posreči.«

• *Nej se bojati, ka so tau stari traktorji pa med potjauw dola-stanejo?*

»Tau se ma zgoditi, zato bomo imeli s seuv vlečno službo tō, če bi se kaj zgaudio. Akcija je tak, ka bi iz cejle Slovenije prišli sé na Hodoš, pa bi se te vkūp pelali prejk po cejli državi.«

• *Pa nazaj?*

»Nazaj bi že s cugom pelali traktore.«

• *Večinoma so tej traktorji brez kabine, ka te delali, če de dež?*

»Te mo v oštariji stali pa mo se kartali, gda stane, te pa demo tadala.«

• *Dosta je tisti, šteri se glasijo za člane v društvo?*

»Člani so precej zadovoljni, pelamo kak trbej. Dosta je tisti, šteri se glasijo, dapa tak smo se zmenili, ka tak do stau članov mo meli, več pa nej. Zato, ka če je več, tisto je že preveč.«

• *Kelkokrat se na leto srečate?*

»Mi na leto kakšni petnajset srečanj mamo.«

• *Od kec ma društvo denar?*

»Edino iz članarine, ka je za osebo tri tisoč tolarov na leto. Dru-

»Nej, tej traktorji ocenjevanje majo. Tam tau poglednejo, če je traktor originalen. Vse mora

go, ka na prireditvi prislužimo, pa če kaj občina nakaže. Ovak se pa mi financeramo glavno sami. Vsakši sebe, če deš na srečanje, te iz svoje žepke plačaš.«

• *Tej veteran traktorji majo kakšni izpit, ka ga morajo naprajti?*

štirati, tak kak je iz fabrike vōprišo. V Ljubljani je ta komisija, štera ocenjuje, kak je traktor restauriran. Še farba mora originalna biti. Gestejo traktorji, šteri so restaurirani, pa tisti, šteri nej, od tauga se komisija odlauči.«

K. Holec

STAU PRAUŠKAROV

V soboto, pred risauskimi svetki, je prišlo v Somboteu stau prauškarov iz Slovenije, z varaša Velenje. V tom varaši tō majo cerkev svetoga Martina, zatok so prišli

re nej mautilo. Od cerkve svetoga Martina so pejški šli pogledat pūšpekovo cerkev. Po tistom pa nazaj k svetomi Martini. Tū so je že čakali člani sombotelsko-

nauvi pūšpekiji v Celji. Papa Benedikt XVI. je letos na vūzenek ustanovo tri nauve pūšpekije v Sloveniji: v Celji, v Novom mestu in v Murskoj Soboti. V Mariboru

Romarji iz Velenja z župnikoma Kukom in Aignerom

pogledat, gde se je sveti Martin naraudo. V Velenji so bili lani na prauški sombotelski Slovenci, pa so se spadašivali s cerkveni pevski zborom tiste cerkve svetoga Martina. Na pozvanje sombotelski Slovincov pa je nej prišo samo cerkveni pevski zbor s plebanošom gospaudom Marijanom Kukom, liki vsevkūper stau lūdi iz njine fare. Vrejmen, na žalost, nej najbaugše bilau, ka je dež ušo. De pa tau je prauška-

ga slovenskoga društva, pa so ž njimi vkūper bili pri slovenskoj svetoj meši. Pri meši je slovenski cerkveni pevski zbor lepau spejvo. Po meši pa so se sombotelski Slovenci leko pogučavali s prauškari, pa je pogostili, malo nazajzoslūžili tisto, ka so uni lani dobili v Velenji. Obed so meli v restavraciji Pannónia, po tistom pa so šli v Porabje.

Velenje je 25 kilometarav od Celja. Zatok so od aprila mau pri

je zdaj nadškofija (érsekség). Pūšpek soboške pūšpekije je grato dr. Marijan Turnšek, šteri se je naraudo v Celji, štiri lejt pa je biu kaplan v Velenji. Nauvo pūšpekijo pa nauvoga pūšpeka do posvečivali v Murskoj Soboti 25. juniuša. Varaš Velenje je na Madžarskom najbolje poznajo po fabriki Gorenje, gde delajo hladilnike, lade, špajete pa vse takše mašine, ka v kūnji nūcamo.

-mkm-

OTROŠKI

MLAŠEČA LEJTA SOUSEDOVOGA PEPIJA

Sousedov Pepi je koulivrat najbolje poznani po tejm, ka je nej biu nigdar mali. Pa je sploj nej nigdar biu pojbiček. Pa je sousedov Pepi nej nigdar cūko v lačice. Un se je sploj nej mali naroudo. Un je vsigdar vōzraščeni pojep biu. Tak si bar brodi, čiglij je nej star več kak pet lej. Zato je nej čūdno, ka se je zgučavo vcejlak po moški.

VELKO DELO

Vōzraščeni lidge vsigdar kaj delajo. Ali odijo v službo, si kak ovak služijo krūj vsakdanešnji ali pa kaj delajo doma. Nut ali pa kouli rama ali tam, gde so doma gé. Od nji mlajši eške nemajo kakše velke brige za delo. Bole se eške špilajo pa naganjajo koulivrat. Na, sousedov Pepi toga ne dela. Un je gé vōzraščeni pojep. Bar tak un sebe vidi, zato se njemi ne šika lejtati koulivrat, kak tou delajo podje pa dekličke, ka so starejši gé od njega. Ja, sousedov Pepi se tak za velkoga drži, ka se ne sme pa ne more špilati z mlajšimi, čiglij eške ranč ne odi v šoulo.

Ednoga dneva so pri njem doma prišli delat malari. Od Pepija mama si je zbrodila, ka trbej kūnjo vcejlak na nouvo vōpofarbati. Pa po tistom eške vse druge sobe. Pa po tistom cejli ram. Od znoutraj, nej venej. Vsikši, ka kaj malo pozna malarsko delo, vej, kak je tou. Farba je pošprickana na najbolje nejmoguči mestaj. Človek se pita, kak je sploj prišla ta nut. Kakoli, gda malari odidejo, trbej za njimi spucati, ka se vse sija do čistoče. Pa je ranč tak bilou pri Pepijovi doma tō. Depa mama pa ata sta pucala, sosedov Pepi pa je modrūvo kak kakši trno moudar filozov.

- *Malari so čūdni lidge. Stene vcejla k čiste pa lejpe naredijo. Po drugoj strani pa ti zgrdiyo vse drugo. Čūdno, nej! Nika naredijo lejpo, drugo pa trno grdo, trno lagvo.*

Modrūvo pa filozofejro je eške vse kaj drugo tō. Njegva mama pa ata pa sta škrabala farbo s poda, z glažojne pa s špajeta. Sousedov Pepi pa je nej pa nej škeu enjati s svojim filozofskim gučom. Zato je ata mogo malo zrugatati.

- *Dojde mi toga tvoja lobotanja, - si je vōvtegnō trda pleča. - Idi se tavō špilati s svojimi padaši, pa nama mer njaj.*

Na, zdaj se je sousedovomi Pepiji kuman oprlo.

- *Pa ka si viūva brodita, - si je ranč nej sapo vzeu, že je gučo tadale. - Vej sam pa ge nej takši mali pojbič, ka bi se špilo z nikšnimi mlajšimi, ka eške ranč ne vejo, kak človek na svejt pride. Ge sam že takši vōzraščeni, ka se leko zgučavlem samo z vekšimi lidami. Pa se tak ravnam kak uni, - si je na kraji dun zdeno.*

Njegva mama pa, kak če bi ranč na tou čakala.

- *Na, če si takši vōzraščeni, pa se dela primi, - njemi je naraji tumačila. - Mi domanji vōzraščeni gnes delamo za malari, pa bi se zato leko kcuj postavō k meni pa k ati.*

Na, na tom mesti se je Pepiji rejč vcejlak dola stavila. Nika je obračo glavou es pa ta. Po tistom je začno nika kašlati. Pa brž za tejm ga je začnilo nika srbeti za šinjekom. Po škrabanji je venej gratalo nika trno zanimivo.

- *Boug moj, skur bi pozabo, ka sam obečo našomi souseđi Petri, - si je na glas zbrodo.*

Pepi je tam nin do večera nej biu vōzraščeni pojep, brž po tistom, kak sta mama pa ata cejli ram vred vzela, je tak nagnouk znouva grato vōzraščeni sousedov Pepi pa pri večerdji modrūvo od toga, kak si trbej delo čedno pa ekonomično vōstalati.

Miki Roš

SLAVNOSTNA PODELITEV SPRIČEVAL V BUDIMPEŠTI

KOTIČEK

Verjetno ni večjega priznanja za profesorja, kot dober uspeh in dosežek njegovih dijakov. Lani me je zelo razveselil

sta prva, ki sta opravila ta »izpit«, ki je po uvedbi dvostopenjske mature postal težji. Poldoben je maturitetnemu izpitu

memo zadovoljstvo dijakov in veselje učitelja. Vsak rezultat »terja« nagrado in priznanje. Slavnostna podelitev spričeval in nagrad je letos bila na gimnaziji Mórícz Zsigmond v Budimpešti, kamor smo se z Eriko in Gaborjem odpeljali 29. maja. Prireditve se je udeležilo več kot 100 dijakov s številnih koncev Madžarske, ki so na državnem tekmovanju iz različnih predmetov dosegli najvišja mesta. Po slavnostnem govoru ravnateljice gimnazije in drugih znanih oseb je dijake nagovoril madžarski minister za šolstvo Bálint Magyar. Nato je vsakemu segel v roko, čestital in podelil spričevala. Ta

Ladislav Pinter, ki se je na državnem izpitu iz slovenščine med osnovnošolci uvrstil na prvo mesto. Letos sta dijaka 12. b razreda **Erika Dončec** in **Gabor Holec** dosegla odlični rezultat na državnem tekmovanju iz slovenščine med srednješolci. Posebej se je posrečil ustni del izpita, Gabor je dosegel 98 točk, Erika pa 79 od 100. Vsako tekmovanje pomeni izziv ne samo za dijaka, ampak tudi za učitelja, saj se je treba temeljito pripraviti. Kako sta se pripravljala Erika in Gabor, ste že lahko prebrali v njunem članku. Če pa še niste, lahko vnovič vzamete v roke Porabje in ga najdete na predzadnji strani 20. številke. Oba sta vredna pohvale. Bila

na višji ravni, edina razlika je v tem, da ni slušnega razumevanja besedil, kar je seveda lažje za dijake. Tudi prizna se kot

matura na višji ravni in s tem se pridobijo tako zaželene in velikokrat nujne za nadaljnji študij točke. Zato lahko razu-

bodo marsikateremu lep in nepozaben spomin ter dokaz za marljivo delo.

Elena Savelieva

Prispodobе o živalih

SVINJA

Če svinja kaj velja, je debela in okrogla. Debeli in okrogli so lahko tudi ljudje in tedaj jih radi primerjamo s svinjo, še zlasti, če so nam zoprni. Tako z veseljem povemo, da je sorodnik, ki ga nikoli nismo marali, **debel kot svinja** ali **kot prašič**, kar je isto. Ker debelost ponavadi povezujemo z lenobo, rečemo tudi: **len kot prase**. Pujsi seveda niso nič krivi, če jih današnji zapiramo v svinjake, namesto da bi jih, kot svojčas, pasli v bukovih ali hrastovih gozdovih. Res pa je, da se radi valjajo v blatu, zato za vse, kar je umazano, rečemo tudi, da je **svinjsko**. Svinjsko je lahko tudi vreme ali delo in v tem primeru je oboje slabo, hudo ali

naporno. Če kdo s čim grdo ravna, **dela kot svinja z mehom**. Kdor je sebičen, je **sam zase kot prase**. Prasec je pokvarjen, grd človek, **prašička** pa prostaško, ničvredno žensče. **Prašček** je glinast hranilnik, zato lahko spravimo denar tudi v prašička. Kdor **svinjá**, vse umaže. Svinjá tudi vsakdo, ki se grdo obnaša ali, z drugimi besedami, počne **svinjarije**. Kdor se prostaško izraža, govori svinjarije. Najpomembneje je, da ne **mečemo svinjam biserov**: lepe reči delimo samo s tistimi, ki jih znajo ceniti.

Klarisa Jovanović

KAUT

RTV SLO

Petek, 16.06.2006, I. SPORED TVS

6.20 TEDENSKI IZBOR, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.05 TEDENSKI IZBOR, OTROŠKI PROGRAM, 10.10 KAKO ŽIVJO SLOVENSKI GRADOVI: GRAD BRDO PRI KRANJU, 10.40 MATI IN HČI, DOK. odd., 11.25 ROJENI V DIVJINI, FRANC. DOK. SER., 12.20 OSMI DAN, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE - TV DNEVNIK 16.06.1991, 13.35 DUHOVNI UTRIP, 13.50 DOSJE, 15.00 POROČILA, PROMET, 15.05 MOSTOVI - HIDAK, 15.40 ŽAMETEK, RIS. NAN., 16.05 IZ POPOTNE TORBE: ŽABA IN ŠTORKIJA, 16.25 ŽIVALSKI VRT IZ ŠKATLICE, ŠKOTS. NAD., 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.30 ZLATO CARJEV, NEMŠ. DOK. SER., 18.25 ŽREBANJE DETELJICE, 18.35 MEDVEDEK UHEC, RIS., 18.45 ZAKAJ?, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, MAGNET, ŠPORT, 20.00 ALPSKI VEČER, 2. DEL, 21.20 TURISTIKA, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 22.50 POLNOČNI KLUB, 0.05 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE, PON., 0.25 DNEVNIK, VREME, MAGNET, ŠPORT, 1.20 ZLATO CARJEV, PON., 2.10 ALPSKI VEČER, PON., 3.30 INFOKANAL

Petek, 16.06.2006, II. SPORED TVS

6.30 INFOKANAL, 8.30 SVETOVNO PRVENSTVO V NOGOMETU, 14.30 ZABAVNI INFOKANAL, 15.10 ŽANDAR SE POROČI, FRANC. FILM, 16.35 ŠTAFETA MLADOSTI, 17.20 ŽOGARIJA, 17.50 OBZORJA DUHA, 18.25 MOSTOVI - HIDAK, 19.00 SKRIVNOST WYVERNA, ANG. NAD., 20.10 ROKOMET (M), AVSTRIJA - SLOVENIJA, 21.45 PODOBE IZ SREDNJE EVROPE, 22.15 CITY FOLK, 22.45 SALEM'S LOT, AM. FILM, 1.40 DOGODEK V LARAMIEJU, AM. FILM, 3.20 INFOKANAL

RTV SLO

Sobota, 17.06.2006, I. SPORED TVS

6.20 TEDENSKI IZBOR, 7.00 OTROŠKI PROGRAM, 10.45 POLNOČNI KLUB, 12.00 TEDNIK, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.10 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE - TV DNEVNIK 17.06.1991, 13.30 PRVI IN DRUGI, 13.55 KOMISAR REX, AVST.-NEMŠ. NAN., 14.45 DRUŽINA VELIKEGA FORMATA, NEMŠ. FILM, 16.20 PODOBE IZ SREDNJE EVROPE, 17.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 17.15 OZARE, 17.25 SOŽITJA, 18.40 PRIHAJA NODI, RIS., 19.00 DNEVNIK, UTRIP, VREME, ŠPORT, 20.00 SE ZGODI - 6. EPIZODA: GENERALKA, 20.3 OPERACIJA 2-1-13-62, DOK. odd., 21.30 ROJSTVO NARODA, SLOV. KRATKI IGRANI FILM, 22.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 22.35 BABUŠKE, BELG. NAD., 23.30 HUDODELCI, SLOV. FILM, 1.00 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE - PON., 1.20 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 2.00 ČEZ PLANKE: TANZANIJA, 3.05 INFOKANAL

Sobota, 17.06.2006, II. SPORED TVS

6.30 INFOKANAL, 11.50 SKOZI ČAS, 12.00 SLOVENC V ITALIJI, 12.30 CITY FOLK: IZBOR DESETLETJA - BARCELONA, DOK. SER., 13.00 ROKOMET (M), AVSTRIJA - SLOVENIJA, 14.30 STUDIO SP V NOGOMETU, 14.50 SP NOGOMETU, PORTUGALSKA - IRAN, 16.50 STUDIO SP V NOGOMETU, 17.50 SP V NOGOMETU, ČEŠKA - GANA, 19.50 STUDIO SP V NOGOMETU, 20.50 SP V NOGOMETU, ITALIJA - ZDA, 22.50 STUDIO SP V NOGOMETU, 23.20 KONCERT SLOVENSKE SKUPINE MI2, 0.20 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 0.45 INFOKANAL

RTV SLO

Nedelja, 18.06.2006, I. SPORED TVS

7.30 ŽIV ŽAV, OTROŠKI PROGRAM, 10.25 PO SVETU NAKOLI, NEMŠ. DOK. SER., 10.50 SLEDI, 11.20 OZARE, 11.25 OBZORJA DUHA, 12.00 LJUDJE IN ZEMLJA, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 37. TABOR SLOVENSКИH PEVSKIH ZBOROV, PRENOS IZ ŠENTVIDA PRI STIČNI, 14.35 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE - TV DNEVNIK 18.06.1991, 15.00 ALPSKI VEČER, 16.15 NAŠA KRAJEVNA SKUPNOST, NAN., 17.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 17.15 VEST IN PLOČEVINA, SLOV. TV NAN., 17.40 ŠTIRI ŽENSK E IN POGREB, AVST. NAD., 18.30 ŽREBANJE LOTA, 18.40 KRAVICA KATKA, RIS., 18.45 HRČEK MIHA PRIPOVEDUJE, RIS., 19.00 DNEVNIK, ZRCALO TEDNA, VREME, ŠPORT, 20.00 MEDNARODNI VEČER ŠANSONOV, 21.35 DRUŽINSKE ZGODBE, 22.30 POROČILA, VREME, 22.45 DRUGA DOMOVINA, KRONIKA NEKE MLADOSTI, NEMŠ. NAD., 0.30 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE, PON., 0.55 DNEVNIK, VREME, ŠPORT, 1.40 INFOKANAL

Nedelja, 18.06.2006, II. SPORED TVS

6.30 INFOKANAL, 8.20 SKOZI ČAS, 8.30 SVETOVNO PRVENSTVO V NOGOMETU, 15.00 ČEZ PLANKE: TANZANIJA, 16.00 ALIBI, ANG. DRAMA, 18.00 OTVORITEV ČIPKARSKEGA FESTIVALA, 19.00 KOŠARKA NBA ACTION, 20.00 LJUDJE PTICE, AM. DOK. odd., 20.50 MOZARTOVO LETO, 21.20 VIOLINSKA SONATA V A-DURU, K. 305 - GIL & ORLI SHAHAM, 21.40 DOKAZ, IRSKA NAD., 22.30 MOTOKROS: GP SLOVENIJE, 23.00 KOLESARSKA DIRKA FRANJA, 23.20 PARAOLIMPIJSKI DAN ŠPORTNIKOV INVALIDOV, 23.40 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 0.10 INFOKANAL

RTV SLO

Ponedeljek, 19.06.2006, I. SPORED TVS

6.25 TEDENSKI IZBOR, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.05 TEDENSKI IZBOR, OTROŠKI PROGRAM, 10.50 37. TABOR SLOVENSКИH PEVSKIH ZBOROV, 12.15 NAŠA KRAJEVNA SKUPNOST - ISTO LE MAKO DRUGAČE, NAN., 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE - TV DNEVNIK 19.06.1991, 13.45 VEST IN PLOČEVINA, SLOV. TV NAN., 14.10 ŠTIRI ŽENSK E IN POGREB, AVST. NAD., 15.00 POROČILA, PROMET, 15.05 DOBER DAN, KOROŠKA, 15.40 TELEBAJSKI, NAN., 16.15 BINE: MORJE, LUTK. NAN., 16.30 MARTINA IN PTIČJE STRAŠILO: SPRIČEVALO, 16.40 BISERGORA: KJE SEM DOMA, LUTK. NAN., 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.30 ROJENI V DIVJINI, FRANC. DOK. SER., 18.25 ŽREBANJE 3X3 PLUS 6, 18.35 LOKOMOTIVČEK TOMAŽ IN PRIJATELJI, RIS., 18.40 PAVLE, RDEČI LISJACEK, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, MAGNET, ŠPORT, 20.00 POGOVOR S PREDSEDNIKOM VLADE JANEZOM JANŠO, 20.55 WILLIAM IN MARY, ANG. NAD., 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 22.55 OPUS, 23.20 DOKTOR ŽIVAGO, ANG. NAD., 1.15 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE, PON., 1.40 DNEVNIK, VREME, MAGNET, ŠPORT, 2.35 ROJENI V DIVJINI, PON., 3.30 INFOKANAL

Ponedeljek, 19.06.2006, II. SPORED TVS

6.30 INFOKANAL, 12.20 TURISTIKA, 12.45 MOZARTOVO LETO, 12.45 UMETNOST GLASBE IN PLESA, 13.15 VIOLINSKA SONATA V A-DURU, K. 305 - GIL & ORLI SHAHAM, 13.35 PTIČJE LJUDSTVO, AM. DOK., 14.30 SVETOVNO PRVENSTVO V NOGOMETU, 23.15 BRANE RONCEL IZZA ODRA, 0.45 VPRAŠANJA POSLANK IN POSLANCEV, POSNETEK IZ DRŽAVNEGA ZBORA, 3.50 INFOKANAL

RTV SLO

Torek, 20.06.2006, I. SPORED TVS

6.20 TEDENSKI IZBOR, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.05 TEDENSKI IZBOR, OTROŠKI PROGRAM, 10.25 SOŽITJA, 11.35 ALPSKI VEČER, 2. DEL, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE - TV DNEVNIK 20.06.1991, 13.45 POGOVOR S PREDSEDNIKOM VLADE JANEZOM JANŠO, PON., 15.00 POROČILA, PROMET, 15.05 MOSTOVI - HIDAK, 15.40 NOVE HLAPIČEVE DOGODIVŠČINE, RIS., 16.05 OBIŠK V AKVARIJU, POUČNA odd., 16.1 JEZUS IN JOSEFINE, DANS. OTR. NAD., 16.30 KNJIGA MENE BRIGA, 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.35 BIOTOPI: ČRNA ČLOVEŠKA RIBICA, 18.05 KAKO ŽIVJO SLOVENSKI GRADOVI: PREDJAMSKI GRAD, 18.35 TRAKTOR TOM, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, MAGNET, ŠPORT, 20.00 POGOVOR Z OPOZICIJO, 21.00 STUDIA SLOVENICA, DOK. MESECA, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 22.55 AMERIŠKI PRIJATELJ, FRANC. DOK. odd., 23.50 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE, PON., 0.25 DNEVNIK, VREME, MAGNET, ŠPORT, 1.20 BIOTOPI: ČRNA ČLOVEŠKA RIBICA, PON., 1.50 KAKO ŽIVJO SLOVENSKI GRADOVI: PON., 2.20 INFOKANAL

Torek, 20.06.2006, II. SPORED TVS

6.30 INFOKANAL, 9.30 SP V NOGOMETU: ŠVICA - TOGO, 11.30 UKRAJINA - SAVDSKA ARABIJA, 13.30 ŠPANIJA - TUNIZIJA, 15.50 POLJSKA - KOSTARIKA, 18.25 MOSTOVI - HIDAK, 19.00 VSAKO JUTRO DOBRO JUTRO, IZVIRNA TV IGRA, 20.00 SP V NOGOMETU, 20.50 PARAGVAJ - TRINIDAD & TOBAGO, 23.15 JEZ, ŠVIC. DRAMA, 0.35 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 1.00 INFOKANAL

RTV SLO

Sreda, 21.06.2006, I. SPORED TVS

6.20 TEDENSKI IZBOR, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.05 TEDENSKI IZBOR, OTROŠKI PROGRAM, 10.00 KNJIGA MENE BRIGA, 10.25 ZLATO CARJEV, NEMŠ. DOK. SER., 11.15 LA VIE EN ROSE - MEDN. VEČER ŠANSONOV, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE - TV DNEVNIK 21.06.1991, 13.40 POGOVOR Z OPOZICIJO, 14.30 DOKUMENTARNA OD-DAJA, 15.00 POROČILA, PROMET, 15.05 MOSTOVI - HIDAK, 15.40 ŠOLA PRVAKOV, RIS., 16.05 MALE SIVE CELICE, KVIZ, 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.40 ZASEBNO ŽIVLJENJE UMETNINE, ANG. DOK. SER., 18.30 ŽREBANJE ASTRA IN LOTA, 18.40 ŽOGICA, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, MAGNET, ŠPORT, 20.00 MADEŽ NA DUŠI, ČEŠKI FILM, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 22.55 OMIZJE, 0.10 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE, PON., 0.35 DNEVNIK, VREME, MAGNET, ŠPORT, 1.30 (G)RAJSKI LJUDJE, DOK. odd., 2.25 INFOKANAL

Sreda, 21.06.2006, II. SPORED TVS

6.30 INFOKANAL, 9.35 KONCERT SLOVENSKE SKUPINE MI2, 10.35 LJUDJE IN ZEMLJA, 11.30 SP V NOGOMETU: POLJSKA - KOSTARIKA, 13.30 PARAGVAJ - TRINIDAD & TOBAGO, 15.50 PORTUGALSKA - MEHIKA, 18.00 DOBER DAN, KOROŠKA, 18.30 MOSTOVI - HIDAK, 19.05 SLAČENJE, NOVOZEL. NAD., 20.00 SP V NOGOMETU, 20.50 SLONOKOŠČENA OBALA - SRBIJA IN ČRNA GORA, 23.15 BIG BAND RTV SLOVENIJA IN MILKO LAZAR, 23.55 MALI ČUNG, HONGKONŠKI FILM, 1.35 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 1.55 INFOKANAL

RTV SLO

Četrtek, 22.06.2006, I. SPORED TVS

6.20 TEDENSKI IZBOR, 7.00 POROČILA, DOBRO JUTRO, 9.05 TEDENSKI IZBOR, OTROŠKI PROGRAM, 10.30 OPUS, 10.55 MEDNARODNA OBZORJA: MIGRACIJSKI TOKOVI - SANJE IN RESNIČNOST, 11.45 OMIZJE, 13.00 POROČILA, ŠPORT, VREME, 13.15 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE - TV DNEVNIK 22.06.1991, 13.40 DRUŽINSKE ZGODBE, 14.30 ODPETI PESNIKI, 15.00 POROČILA, PROMET, 15.05 MOSTOVI - HIDAK, 15.40 TRACEY MCBEAN, RIS., 16.10 HIŠA EKSPERIMENTOV, NAN., 16.30 VSE O ŽIVALIH: LEMURJI, ANG. DOK. NAN., 17.00 NOVICE, SLOVENSKA KRONIKA, ŠPORT, VREME, 17.30 JASNO IN GLASNO, 18.20 DUHOVNI UTRIP, 18.40 LARINA ZVEZDICA, RIS., 19.00 DNEVNIK, VREME, MAGNET, ŠPORT, 20.00 TEDNIK, 21.00 PRVI IN DRUGI, 21.20 OSMI DAN, 22.00 ODMEVI, KULTURA, ŠPORT, VREME, 22.55 KNJIGA MENE BRIGA, 23.15 GLASBENI VEČER, 1.00 SEDMA MOČ OSAMOSVOJITVE, PON., 1.25 DNEVNIK, VREME, MAGNET, ŠPORT, 2.20 JASNO IN GLASNO, 3.10 INFOKANAL

Četrtek, 22.06.2006, II. SPORED TVS

6.30 INFOKANAL, 11.30 SP V NOGOMETU: PORTUGALSKA - MEHIKA, 13.30 SLONOKOŠČENA OBALA - SRBIJA IN ČRNA GORA, 15.50 ČEŠKA - ITALIJA, 18.00 POMAGAJMO SI, 18.30 PRIMORSKI MOZAIK, 19.00 IZBRANEC, AM. NAD., 20.00 SP V NOGOMETU, HRVAŠKA - AVSTRALIJA, 23.15 ZA VSELEJ IN EN DAN, NEMŠ. DRAMA, 0.45 DNEVNIK ZAMEJSKE TV, 1.05 INFOKANAL

Pripovejsti iz Muzeja Murska Sobota

VRČEK ZA PALINKO

Za te vrček, visiki malo več kak 23 cm, bi leko povedali, ka v sebi nosi vsefele stilov; renesančnoga, baročnoga pa rokoko tō. Tou pa zatoga volo, ka je bilou v 19. stoletji nikak v moudi, ka se vkū-

per mejšajo vsefele stili. Napravleni je iz kositra pa glažovine. Na, če je v tejm vrči rejsan bila samo palinka ali pa kakša druga krepka pijača, znajo samo lidge, ka so si iz njega točili pijačo. Depa tej več ne živejo. Leko pa bi kaj od pija-

če povedo mali putto, ka stogi najviše vrča. Un gvušno poumni, če so si iz njega točile indašnje dame kakši likör in kakše guče so mele pri pijači. Leko so kaj klajfale ali pa so se zgučavale vcejlak od njive intime.

Miki Roš

LASTOVICA

Za mrzlo zimo, sprotoletje pride vse se z zimskoga spanja prebūdi, na drevji ftički začnejo popevati pa tudi lastovica pride s toplih krajov.

Drobna jajca tam notri znese, pa pridno gor na njih sedi, tak ka tri ali več mladih lastovičk vō zleže.

Ona žvrgoli in leta svoje staro gnezdo si išče ona dobro zna, od kec je odletela, zato nazaj na tou mesto prileti.

Redno njim gesti nosi, ka friško zrastejo. Navči je leteti, ka si same gesti lovijo, tak ka na gesen, pred mrazon pa z njov v tople kraje odletijo.

Gnezdo najde, ga obletava, vidi, ali ga je nej štoj razmeto, če trbej, ga dodela, malo popravi pa se lepou v nje nastani.

Marta Sever

Porabje

ČASOPIS SLOVENCEV NA MADŽARSKEM

Izhaja vsak četrtek
Glavna in odgovorna urednica
Marijana Sukič

Naslov uredništva:
H-9970 Monošter, Gárdonyi G. ul. 1.; p.p. 77,
tel.: 94/380-767; e-mail: porabje@mail.datanet.hu
ISSN 1218-7062

Tisk: EUROTRADE PRINT d.o.o.
Lendavska 1; 9000 Murska Sobota; Slovenija

Časopis izhaja z denarno pomočjo Urada RS za Slovence v zamejstvu in po svetu ter Javnega sklada za narodne in etnične manjšine na Madžarskem.
Naročnina: za Madžarsko letno 2.600 HUF, za Slovenijo 5.200 SIT ali 22 EUR. Za ostale države 52 EUR ali 52 USD.
Številka bančnega računa: HU15 1174 7068 2000 1357, SWIFT koda: OTPVHUHB